

надання першої медичної допомоги. Слід зауважити, що аналіз випадків гіпота гіпердіагностики ускладнень лікування та безпосередньо хірургічних захворювань у дітей регулярно доводиться обласним позаштатним дитячим хірургом на обласних конференціях, відвідування яких є обов'язковим для кожного дитячого хірурга. З приводу зазначених питань викладачі кафедри дитячої хірургії ВНМУ імені М.І. Пирогова та фахівці ВОДКЛ ВОР роблять вичерпні тематичні доповіді. Ці заходи також є ефективними інструментами навчання та підвищення кваліфікаційного рівня спеціалістів. Тестовий контроль, вербально-ілюстративні презентації курсантами питань, які вивчаються, вирішення клінічних завдань, прийняття участі в дискусіях та обговоренні пацієнтів, складання практичної частини іспиту на муляжах дають можливість викладачу визначити та оцінити рівень засвоєння матеріалу. Окрім курсів ТУ, в інтернеті представлені достатньо чисельні тематичні on-line курси за різними медичними спеціальностями та їх актуальними питаннями. На певних із них лікар має зареєструватись з метою отримання офіційного документа про власну участь та результати складеного тестового іспиту. Недоліками такого методу навчання, безперечно, є неможливість спілкування із пацієнтом та неможливість прийняття участі у діагностично-лікувальному процесі, тому, на нашу думку, курси ТУ, де необхідна фізична присутність фахівця є більш корисними та інформативними. Щорічне проходження курсів ТУ дає можливість лікарю постійно підвищувати рівень теоретичних знань, вдосконалювати професійну майстерність, опановувати нові діагностично-лікувальні методи та набрати необхідну для наступної атестації кількість балів. В свою чергу, курси ТУ є ефективним інструментом, який допомагає лікувальному закладу зменшити кількість ускладнень, випадків гіпота та гіпердіагностики захворювань, ліжко-день, вартість обстеження та лікування пацієнтів.

Солейко Д.С., Горбатюк О.М., Солейко Н.П., Солейко В.В.

Індивідуальне використання лікарем фахових електронних інформаційних джерел у власній безперервній професійній освіті

В умовах професійного конкурентного середовища безперервна освіта лікарів набуває особливої актуальності. Необхідність постійного фахового навчання також зазначена у постанові КМУ № 302 від 28.03.2018 та наказі МОЗ України № 446 від 22.02.2019. Кількість наукових досліджень в медичній галузі, розробок сучасних методів діагностики та лікування збільшуються з кожним роком в усьому світі. Володіння інформацією про них дозволяє лікарю здійснювати діагностично-лікувальний процес на сучасному рівні, впроваджувати в медичну практику останні науково обґрунтовані та доведені світові розробки методів діагностики та лікування, які дозволяють уникнути або попередити виникнення ускладнень захворювання та лікування, зменшити ліжко-день та вартість лікування пацієнтів. Світовий досвід свідчить про економічну обґрунтованість системного впровадження в практичну діяльність доведених сучасних наукових досягнень доказової медицини. Актуальним, а іноді і проблемним питанням для лікарів є самостійний пошук фахових наукових та медичних джерел, в яких викладена сутність останніх наукові

досліджень, їх результати та рекомендації щодо використання у практичній медицині. Досить часто використання традиційних бібліотечних джерел є проблемним для лікарів, зважаючи на їх фінансову обмеженість, яка обумовлює неможливість регулярного придбання сучасних друкованих фахових джерел (журналів, керівництв, монографій, підручників, інформаційних листків) та їх електронних версій. Недостатня комп'ютеризація бібліотек, відсутність швидкісного інтернету досить часто є причиною несвоєчасного та неповного оновлення інформаційних ресурсів. Разом з тим, доступність інтернету в домашніх та робочих умовах надає можливість зручно використовувати власний час для пошуку необхідної професійної інформації. Але предметний пошук наукової та фахової інформації в інтернеті має певну специфіку. Для вдалого пошуку джерел із необхідної інформації необхідно використовувати ключові слова (key words) та медичні предметні заголовки (MeSH-номенклатуру). Зазвичай, неправильно сформований пошуковий запит не дає практичного результату.

В інтернеті існують довідкові бази акронімів та аббревіатур, які також містять їх скорочення та значення, один з них – електронний ресурс Acronym Finder. Створені глобальні наукові пошукові майданчики, за допомогою яких можливо отримати різноманітну тематичну наукову інформацію у міжнародних, національних наукових базах та порталах – WorldWideScience.org. The Cochrane Library є прикладом бази даних доказової медицини. Існують сайти, які надають можливість доступу до інституційних, журнальних, наукових та тематичних відкритих електронних архівів, такі як OpenDOAR, Cambridge University Press, останній надає можливість ознайомитись із контентом більше ніж 200 журналів, починаючи із 1770 року. Власні електронні бази даних мають певні академічні видавництва книг та журналів, які надають доступ не тільки до інформації, яку видають (книжки, журнали) але й інших наукових джерел – Springer Open, De Gruyter Open, Wiley Open Access. Є фахові та мультидисциплінарні бази із можливістю ознайомлення із повними текстами великої кількості журналів. Корисними є директорії книжок відкритого доступу, такі як Directory of Open Access Books. Потужні хости, такі як EBSCOhost містять певні підрозділи в яких можливо отримати інформацію про бібліотеки, наукових дослідників та вчених, лікарські засоби, результати досліджень різнопрофільних але пов'язаних між собою дисциплін, медичних дисциплін, книги, звіти про дослідження та матеріали конференцій, навчальні матеріали для пацієнтів, реферативно-бібліографічну інформацію для викладачів та адміністраторів навчальних закладів. PubMed, його структурний електронний підрозділ ncbi (бібліографічні бази даних Національної медичної бібліотеки та Національного інституту здоров'я США), EBSCO – Health Source – Consumer Edition містять найчисельніші матеріали із охорони здоров'я, останній ресурс надає до них доступ бібліотекам. FreeFullPDF є прикладом пошукової системи електронних ресурсів в різних галузях. Видавничі платформи, такі як Wolters Kluwer Health, HighWire Press, надають доступ до власних друкованих журналів, а завдяки таким електронним майданчикам як Hindawi, Google Scholar та Google books в інтернеті можливий

повнотекстовий пошук дисертацій, звітів, рефератів, книг та періодичної літератури. Цікавим і корисним для користувачів є те, що Google books створений для переформатування версій друкованих джерел в електронний формат.

Представниками вітчизняних наукових електронних пошукових ресурсів є: Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України, Наукова періодика України (URAN), Наукова періодика України (НБУВ). Незвичайними та цікавими, на наш погляд, є такі електронні ресурси як DailyRounds, що є комбінацією медичного журналу та соціальної мережі водночас, INgenius – містить інформацію про медичні препарати, актуальні наукові медичні питання, надає доступ до професійних медичних блогів, соціальних мереж, Eprocrates – містить довідкову медичну інформацію та керівництва з обстеження та лікування, WebMd – потужний ресурс систематизованих перевірених медичних новин. Наведені електронні джерела є лише прикладами різноманітних предметно орієнтованих пошукових електронних ресурсів та джерел інформації, кількість їх достатньо велика. Зазначені інструменти інформаційного пошуку не є складними у використанні, знаходяться у вільному доступі, надають можливість кожному лікарю постійно розширювати власне коло знань і здійснювати професійне навчання у безперервному режимі.

Стукан Л.В., Пшук Н.Г., Камінська А.О.

Застосування алгоритму Калгарі-Кембридж у додипломній підготовці студентів-медиків

Ми живемо у світі бурхливого розвитку та змін - ера штучного інтелекту, нанотехнологій, роботизації висуває нові вимоги до знань та умінь населення земної планети. Частина професій зовсім зникне, інші – активно розвиватимуться, а ті, яких зараз навіть і не існує, – стануть звичним явищем. Вже за 5 років близько 35% робочих навичок, наявних у сучасних людей, мають видозмінитись.

Провідні фахівці зі всього світу, виділяють наступні професійні якості, які вже за кілька років виходитимуть на перший план при працевлаштуванні, а саме - вирішення комплексних завдань, критичне мислення, творчі здібності, управлінські таланти, координація з іншими, емоційний інтелект, здатність міркувати і приймати рішення, навички ведення переговорів, когнітивна гнучкість.

Не оминуть зміни і медицину. Уже на сьогоднішній день 27% функцій лікаря можна автоматизувати, проте, власне комунікативні навички лікаря, і особистісні якості, які були перераховані вище, не зможе замінити ані штучний інтелект, ані чат-бот. Без цього лікарського досвіду медицина неможлива ні у сьогоденні, ні у майбутньому.

Враховуючи вищевикладене та загальну місію підготовки висококваліфікованих лікарів, оволодіння навичками комунікативної компетентності є надважливим завданням додипломного навчання майбутнього лікаря.

Комунікативна та психологічна компетентність лікаря включає знання та розуміння психологічних особливостей пацієнта, самого лікаря, явищ, які виникають у процесі комунікації лікаря з пацієнтом, його родичами, колегами, навички ефективного спілкування, вирішення етичних та професійних проблем тощо.

лікарів	
<i>Руденко Г. М., Король Т. Г.</i> Інтеграція навчання студентів 5 курсу в єдиний симуляційний простір	187
<i>Сергєєв С. В., Бобровська О. А., Баланчук Т. І.</i> Формування міжпредметної компетенції в процесі викладання фармацевтичної ботаніки та фармакології у студентів 1-3 курсів фармацевтичного факультету	188
<i>Сергета І. В., Фещук Н. М., Браткова О. Ю., Ваколюк Л. М., Краснова Л. І.</i> Сучасний навчальний посібник «Тестові завдання і ситуаційні задачі з охорони праці в медичній галузі» та особливості його використання	189
<i>Сергета І. В., Браткова О. Ю., Краснова Л. І., Мостова О. П., Панчук О. Ю.</i> Особливості викладання навчальної дисципліни «Гігієна та екологія з гігієною дитячого та підліткового віку» у структурі навчальних предметів профілактичної медицини	190
<i>Слепченко Н. С., Мостовой Ю. М., Цимбалюк Н. В., Дмитрієв К. Д.</i> Вплив позааудиторної роботи зі студентами на базовий рівень знань електрокардіографії	191
<i>Смірнова О. В., Марчак Т. В.</i> Питання підготовки конкурентоспроможних медичних фахівців під час вивчення дисциплін хімічного циклу	192
<i>Сокур С. О., Власенко М. В.</i> Лікар майбутнього - в умовах конкурентного часу сучасності	193
<i>Солейко Л. П., Солейко О. В.</i> Місце студентського наукового гуртка в підготовці сучасних лікарів	194
<i>Солейко Л. П.</i> Перший досвід з прийому модулів за системою ОСКІ	195
<i>Солейко Д. С., Горбатюк О. М., Солейко Н. П., Солейко В. В.</i> Етапність та специфіка фахової передатестаційної підготовки лікарів-дитячих хірургів-власний погляд	196
<i>Солейко Д. С., Горбатюк О. М., Солейко Н. П., Солейко В. В.</i> Індивідуальне використання лікарем фахових електронних інформаційних джерел у власній безперервній професійній освіті	197
<i>Стукан Л. В., Пишук Н. Г., Камінська А. О.</i> Застосування алгоритму Калгарі-Кембридж у додипломній підготовці студентів-медиків	199
<i>Сулім О. Г.</i> Глобалізація медичної освіти як передумова підвищення якості підготовки кваліфікованих медичних кадрів	200
<i>Таран О. А., Чайка Г. В., Лобастова Т. В., Буран В. В.</i> Принципи та підходи тренінгової роботи у навчанні медичних фахівців	201
<i>Тарасюк О. К., Тарасюк В. І.</i> Організація пошукової та дослідницької діяльності студентів: досвід, проблеми, перспективи	202
<i>Тарасюк М. Б., Паламар І. В., Байдюк І. А., Інатов В. М., Карпенко І. А.</i> Підготовка випускників фармацевтичного факультету з менеджменту і маркетингу у фармації до конкурентноспроможного виходу на ринок праці в системі охорони здоров'я	204
<i>Тарчинець Ю. В., Тарчинець О. І.</i> Шляхи підвищення якості вищої медичної освіти та надання медичних послуг	205

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
м. Вінниця, 12 лютого 2020 року

Редакційна колегія: В. М. Мороз (головний редактор)
Ю.Й. Гумінський (відповідальний редактор)
Л. В. Фоміна

Відповідальний за випуск: А.М. Гулевич

Конкуренція в освітньому середовищі потребує комплексного підходу, як з боку студента, так з боку освітнього закладу, для кращого та глибшого розуміння та єдності конкурентного середовища і конкурентних відносин, які знаходяться у постійному взаємозв'язку.

Розвиток медичної науки і практики в умовах глобального конкурентного середовища зумовлюють вносити корективи в підготовку та підвищення кваліфікації медичних працівників із наближенням їх освіти до міжнародних стандартів. Саме тому, якість освіти у вищих навчальних закладах необхідно покращити шляхом ефективної організації та інформатизації навчального процесу, впровадженням передових наукових розробок у практику викладання, забезпеченням високого професіоналізму викладачів, створенням сучасної навчально-методичної бази в усіх освітніх галузях, зокрема і медичній.

Збірник розрахований на всіх працівників медичної галузі.

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова
Міністерство охорони здоров'я України**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО
КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
12 лютого 2020 року

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М.І.ПИРОГОВА**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО
КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА**

**Тези доповідей
навчально-методичної конференції**

12 лютого 2020 року

м. Вінниця, 2020 р.